

Összegzés

A kutatásunk elején megfogalmazott hipotéziseket beigazolták kutatásunk eredményei.

Korábbi kutatási hipotéziseinket most már kutatási eredményekkel alátámasztott tényekként fogalmazhatjuk meg:

1, Az idősek és a veszélyeztetett kiskorúak helyzetének javításához, a meglévő segítő módok mellett, további szolgáltatások szükségesek és lehetségesek.

A kérdőíves kutatás során kérdéseinkre kapott válaszokból egyértelműen kiderült, hogy a vizsgált településeken az idős emberek helyzete szükségessé teszi új segítő szolgáltatások kialakítását.

Hasonló tapasztalatokat szereztünk a veszélyeztetett kiskorúakra vonatkozóan is.

Bizonyossá vált, hogy az együttélés javítása, a meglévő társadalmi és szociális gondok enyhítése érdekében új típusú segítő módra is szükség van.

2, Az egyházközségek alkalmasak olyan új stratégiák, beavatkozási módok, illetve szolgáltatások kialakítására, melyekkel részt vállalhatnak környezetük társadalmi, szociális, emberi problémáinak megoldásában.

Kutatási eredményeink alátámasztották azon feltételezésünket, hogy az egyházközségek alkalmasak olyan új beavatkozások, szolgáltatások, segítő módok kialakítására, melyek jól illeszkednek a felmerült valódi társadalmi, szociális, emberi problémák megoldásához.

A kérdőív kérdéseire adott válaszokból kirajzolódtak azok a konkrét segítő formák, melyek a megfelelő szervezés esetén a gyakorlatban hatékonyan hasznosíthatóak.

3, A transznacionális együttműködés lehetővé teszi a különböző településeken szerzett tapasztalatoknak, a már bevált jó gyakorlatoknak, a meglévő szakmai ismereteknek, továbbá az egyházközségek vezetői és tagjai körében fellelhető személyes kompetenciáknak az alapján egy olyan tudásbázis kialakítását, mely a továbbiakban széleskörűen hasznosítható.

Figyelemmel a társadalmi, szociális problémák közötti hasonlóságokra, célszerűnek bizonyult megismerni a már kialakult jó gyakorlatokat, azokat a szakmai ismereteket, személyes kompetenciákat, melyek megkönnyítik a helyben történő segítés fejlesztését. Természetesen az egyedi, települési sajátosságok szükségessé teszik, hogy ne egy már máshol bevált minta egyszerű adaptálását valósítsák meg, hanem a helyi sajátosságokhoz igazodóan alakítsák ki a helyi modellt, figyelemmel más települések tapasztalataira.

I. Javaslatok a kutatás során feltárt társadalmi, szociális problémák gyakorlati enyhítésére

A vizsgált településeken élő idősök és veszélyeztetett kiskorúak hatékony segítségének lehetőségei, ezek megvalósítására irányuló konkrét programjavaslatok:

Kérdőíves kutatásunk eredményei alátámasztják azt az állítást, mely szerint a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javakkal azonos fontosságú szükségletünk a mások általi elfogadás, elismerés, a megerősítés, a pozitív visszajelzés.

Idősöknek és veszélyeztetett gyermekeknek egyaránt fontos, hogy hasznosnak tudhassák magukat, hogy érezzék velük: fontosak.

Elidegenedett világunkban a legfőbb hiány a Jelentős Másik, és az, hogy Jelentős Másikká váljunk valakinek.

Állami, önkormányzati és más intézmények hálózata hivatott az idősellátására, a gyermekjólét biztosítására. Jelentős erőforrásokat fordítanak a veszélyhelyzetek megelőzésére, elhárítására. Szakszerűen tevékenykedő, elkötelezett emberek segítenek.

Mindezek közepette mégis szükség lehet, szükség van az egyházközségek segítségére, az ő munkálkodásukra is. Éppen azoknak a szükségleteknek a kielégítésében segíthetnek ők, amelyek nem az anyagi javak hiányából fakadnak, hanem lelki jellegűek, és az emberi kapcsolatok hiányából vagy nem megfelelő voltából fakadnak.

Egy szeretethiányos világban az egyébként is hátrányos helyzetben lévők még nehezebben találják meg az alkalmas alanyt szeretetük kinyilvánítására, és még ettől is nehezebben, aki őket szereti, méghozzá számukra érzékelhetően.

Az egyházközségek missziója lehet környezetükben megkeresni azokat a nehéz társadalmi, szociális helyzetben lévő idős embereket, veszélyeztetett gyermekeket, akik segítségre, méghozzá elsődlegesen lelki, kapcsolati segítségre szorulnak. Nem elég megtalálni őket, hanem olyan kapcsolatot kell kialakítani velük, vagy családjukkal, esetleg az őket már támogató szakemberekkel, hogy pontosan kiderüljön: milyen segítségre van szükségük. És ugyanilyen gondossággal kell feltárni, hogy az egyházközségben kik, és pontosan mivel tudnának segíteni.

Csak ezen ismeretek birtokában érdemes hozzálátni a konkrét szolgáltatások, együttműködések megszervezéséhez. Csak így kerülhető el az öncélú „jókodás”, mellyel többet lehet ártani, mint használni.

A szükségletek, igények feltárása nem egyszerű. Meg kell ismerni a gondokkal küzdő emberek helyzetét. Gyakran maguk sem tudják pontosan megmondani, hogy mi a valódi bajuk, problémájuk. Fel kell térképezni életvilágukat, ki kell deríteni, hogy milyen kép él fejükben az élet, a világ rendjéről. Mit tekintenek jónak, és mit rossznak. Mi az, ami elfogadható nekik, és mi az, ami nem. Hiszen lehet, hogy az egyik ember valamit segítségnek vél, ő azzal a szándékkal teszi, még a másik vérig sértődik, mert megalázónak tartja. Az emberi lélek, pláne a sérült lélek, rendkívül szövevényes. Nem hagyatkozhatunk „megérzéseinkre”, „beleérző képességünkre”. Ismeretekre, tudásra van szükségünk. Ennek birtokában

indíthatunk el egy egymás megértésére és megegyezésre irányuló beszélgetést, diskurzust. S, ha megszületett a megállapodás, akkor kezdődhet a cselekvés, a misszió, akkor nyílik esély, hogy résztvevői lehetünk a körülöttünk lévő világban tapasztalható társadalmi, szociális bajok megoldásának.

A javasolt programsorozat, a kialakítandó szolgáltatások ennek megfelelően ismeretek szerzéséből, átadásából, valamint egymás megértésére és megegyezésre irányuló beszélgetésekből, információcserékből, valamint konkrét cselekvési programokból tevődnek össze.

A mindezt összekötő gondolat, meggyőződés az, hogy idősök és veszélyeztetett kiskorúak, egyházközséghez tartozók és a környezetben élők egyaránt képesek és készek másoknak jót tenni, segíteni, ahogy képesek és készek másoktól a jót elfogadni, visszaigazolni. Ez annak a szeretetközösségnek a lényege, melynek kialakítására törekszünk.

Három, egymással szorosan összefüggő programsorozatot javasolunk.

A, Beszélgetéseket indító előadásorozat

1, Gond-ok? Milyen gondokkal küszködünk? Mi életünk valódi gondja? Milyen okokra vezethetők vissza gondjaink?

2, „Jónak lenni jó” – mégis, miért nehéz?

3, „Szeretném, hogyha szeretnének”. És mi szeretünk? Jól szeretünk?

4, Istennek tetsző élet. Másoknak tetsző élet. Önmagunk által vállalható élet. Mit jelentenek? A három egy? Nekünk melyik a fontosabb?

5, „Együtt lenni jó”. Hogyan érik el ezt a különböző generációkhoz tartozók?

B, Kölcsönös szívességek bankja

Olyan információs központ létesítése, működtetése, mely naprakész adatokat tartalmaz arról, hogy ki milyen segítséget kínál, ki milyen keres.

Az egyházközséghez tartozók és a környezetükben élők között elindult beszélgetések, az előadások kapcsán elkezdődött diskurzus, megoldáskeresés alapján összeállítható egy olyan lista, mely a vállalt segítségi módokat tartalmazza, és egy olyan lista, mely a segítségi igényeket tartalmazza.

A listák digitalizálása, interneten hozzáférhetővé tétele lehetőséget nyújt a folyamatos bővítésre és a tényleges segítő kapcsolatok kialakítására. A résztvevők, bekapcsolódnak a folyamatos online kapcsolat mellett rendszeresen részt vesznek személyes találkozókon, az egyházközség által számukra szervezett programokon.

C, Mert vannak jószágértelkaink!

Programok, melyek keretében az idősek megmutathatják, hogy hasznosak, tudnak és akarnak másokkal jót tenni. Közben a veszélyeztetett gyerekek, fiatalok megmutathatják legjobb önmagukat, tehetségüket. A kölcsönös visszaigazolás egyszerre erősíti mindkét csoport fontosságát, önbecsülését, valamint összetartozásukat.

Ilyen közös program lehet a „Kössön egy sálat a fázó gyerekeknek” mozgalom elindítása. Az egyházközség fűtött helyiséget, alkalmat biztosít arra, hogy idős, vagy kevésbé idős nők, esetleg férfiak, rendszeresen összejöjjenek és ilyen alkalmakkor sálakat kössenek azzal a céllal, hogy Karácsony előtt megajándékozzák a rászoruló gyermekeket. Készíthető, barkácsolható persze más hasznos ajándék, játék is. Természetesen az együttlét alkalom a beszélgetésre.

Az ajándékok átadására ünnepi keretek között kerül sor, amikor a megajándékozásra kerülő nehéz körülmények között élő, veszélyeztetett gyerekek műsort adnak, énekelnek, szavalnak, felolvasnak, táncolnak, ki miben a legjobb. Az ünnepi együttlét a megajándékozáson és a műsor befogadásán túl alkalom a személyes beszélgetésre, kapcsolat kialakításra, amiből esetleg pótnagymamai, pótnagypapai kapcsolat lehet, vagy „csak” anyai, hogy az egyik néni vállalja az angolból való korrepetálását az erre rászorulóknak, aki meg cserébe segít a piaci bevásárlásokban. Vagy az egyik bácsi elviszi horgászni az erre kíváncsi gyereket, ő meg segít tavasszal felásni a kertet. Vagy „csak” együtt néznek meg egy filmet.